

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum

16 augustus 2023

Ons kenmerk

Cft 202300071

Pagina

1/6

Uw kenmerk

Bijlage

2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Reactie tweede uitvoeringsrapportage en advies eerste ontwerpbegrotingswijziging 2023

Geachte mevrouw Francis,

Op 3 augustus 2023 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de tweede uitvoeringsrapportage (UR) en de eerste ontwerpbegrotingswijziging (OBW) over het begrotingsjaar 2023 van Sint Eustatius. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de tweede UR en het advies bij de eerste OBW 2023.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

Sint Eustatius verlaagt met de OBW het begrote overschot voor 2023 van USD 0,08 miljoen tot USD 0,03 miljoen. De neerwaartse bijstelling van het overschot is het gevolg van de hogere lasten die Sint Eustatius met de eerste OBW begroot voor 2023. Uit de realisatiecijfers tot en met het tweede kwartaal blijkt dat de baten uit lokale heffingen achterblijven ten opzichte van de begroting. Sint Eustatius verlaagt de begrote baten uit lokale heffingen met de OBW echter niet, maar stelt maatregelen te zullen treffen die in de tweede helft van 2023 moeten leiden tot het herstel van deze baten.

De genoemde maatregelen worden door Sint Eustatius niet nader gespecificeerd. Het Cft acht het risico nadrukkelijk aanwezig dat de maatregelen niet tijdig effect zullen sorteren, waardoor het (fragiele) begrotingsoverschot kan omslaan in een tekort. Het Cft roept Sint Eustatius op om niet alleen aan de batenkant maatregelen te nemen, maar juist ook te sturen op beheersing van de lasten om een tekort over het begrotingsjaar 2023 te voorkomen.

Toelichting

Tot en met het tweede kwartaal van 2023 realiseert Sint Eustatius nagenoeg een nulresultaat. De vastgestelde begroting 2023 gaat uit van een overschot van USD 0,08 miljoen voor geheel 2023. Sint Eustatius verlaagt het begrote overschot met de OBW tot USD 0,03 miljoen. Dit is met name het gevolg van de hogere personeelslasten, huisvestingslasten en kantoorkosten die Sint Eustatius met de OBW begroot voor 2023.

Uit de tweede UR blijkt dat de baten uit de lokale heffingen, in het bijzonder de luchthaven- en zeehavengelden, achterblijven ten opzichte van de begroting. Sint Eustatius verlaagt deze baten met de OBW niet, maar geeft in de tweede UR wel een aangepaste prognose af voor de lokale heffingen in 2023. Uit deze prognose blijkt dat de totale baten uit lokale heffingen in 2023 naar verwachting USD 0,7 miljoen lager uitvallen dan begroot. Indien de baten niet herstellen of Sint Eustatius de lasten niet terugbrengt, zou het begrote overschot voor 2023 kunnen omslaan in een tekort.

Sint Eustatius geeft in de tweede UR aan de raming van de baten uit lokale heffingen (nog) niet aan te passen met de eerste OBW, omdat Sint Eustatius werkt aan een Masterplan Transport. In dit masterplan worden onder meer maatregelen opgenomen die moeten leiden tot het herstel van de opbrengsten uit de lucht- en zeehavens. Het Cft steunt de ontwikkeling van dergelijke maatregelen, maar benadrukt ook het belang van grip en sturing op de uitgaven. Het Cft verwijst daarbij naar het begrotingsjaar 2022, toen Sint Eustatius in de reguliere exploitatie eveneens hogere lasten realiseerde dan begroot terwijl de baten uit lokale heffingen achterbleven ten opzichte van de begroting.²

Het Cft roept Sint Eustatius op de ontwikkeling van de baten uit lokale heffingen nauwlettend te volgen en tevens maatregelen te identificeren om de lasten neerwaarts te kunnen bijstellen, mocht het effect van de batenverhogende maatregelen uitblijven.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Tabel 1 geeft de realisatie tot en met het tweede kwartaal van 2023, de vastgestelde begroting 2023, de in de OBW opgenomen mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023, en de OBW 2023 weer. Daarnaast toont tabel 1 de baten en lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)³

	2e UR 2023	VB 2023	Mutaties	OBW 2023
Baten	9,9	22,0	0,0	22,0
Vrije uitkering	7,8	17,5	0,0	17,5
Lokale heffingen ⁴	2,0	4,2	0,0	4,2
Overige baten	0,1	0,3	0,0	0,3
Lasten	9,9	21,9	0,08	22,0
Personeelslasten	5,2	11,7	0,2	11,9
Huisvestingslasten	0,7	1,9	0,2	2,0
Exploitatielasten	1,4	3,0	-0,1	3,0
Kantoorkosten	0,4	0,3	0,3	0,6
Representatie- en communicatiekosten	0,5	0,5	0,1	0,6
Vervoersmiddelen	0,2	0,2	0,0	0,2
Afschrijvingslasten	0,2	0,5	-0,1	0,4
Algemene en overige lasten	0,5	1,6	-0,6	1,1
Subsidies en bijdragen	0,7	2,1	0,1	2,2
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	13,2	27,0	1,1	28,1
Resultaat	0,0	0,08		0,03

Bron: vastgestelde begroting 2023 en tweede uitvoeringsrapportage 2023 van Sint Eustatius.

Baten

Sint Eustatius realiseert tot en met het tweede kwartaal USD 9,9 miljoen aan reguliere baten, exclusief de baten uit bijzondere uitkeringen. Net als in het eerste kwartaal van 2023 blijven de baten uit de luchthavengelden en zeehavengelden achter ten opzichte van de begroting.⁵ Sint Eustatius licht in de tweede UR toe dat het aantal vaarbewegingen in het eerste halfjaar van 2023 lager was dan verwacht. Daar staat tegenover dat Global Terminal Investment Statia, de terminal voor op- en overslag van olie, langzamerhand zijn betalingsachterstand bij het openbaar lichaam inloopt.

Sint Eustatius heeft een masterplan in voorbereiding om de opbrengsten uit de luchthaven en zeehaven te optimaliseren. Op basis van dit masterplan zal het openbaar lichaam in de tweede helft van 2023 besluiten of wijziging van de begrote baten uit de luchthaven- en zeehavengelden opportuun is.

Lasten

In het eerste halfjaar van 2023 realiseert Sint Eustatius USD 9,9 miljoen aan reguliere lasten, in lijn met de begroting. Per saldo verhoogt Sint Eustatius de begrote lasten voor 2023 met USD 0,08 miljoen tot USD 22,0 miljoen. Het Cft benadrukte in 2022 meerdere malen het belang van een actuele begroting en riep Sint Eustatius op de begroting tijdig bij te stellen, wanneer gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven.⁶ Het Cft waardeert dat Sint Eustatius gehoor geeft aan deze oproep en de lasten door middel van een OBW bijstelt.

Bijzondere uitkeringen

Tot en met het tweede kwartaal van 2023 realiseert Sint Eustatius USD 13,2 miljoen aan baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. In het tweede kwartaal heeft Sint Eustatius een bedrag van USD 0,1 miljoen ten laste gebracht van de reguliere exploitatie, als gevolg van een overschrijding bij een project gefinancierd met een bijzondere uitkering.

Ultimo juni 2023 bedraagt het resterend saldo aan bijzondere uitkeringen USD 67,1 miljoen. Sint Eustatius licht in de tweede UR toe dat de overeengekomen uitvoeringstermijn van een deel van deze projecten is verstreken, terwijl het project nog niet is afgerond. Ook moet de definitieve afrekening van wél afgeronde projecten nog plaatsvinden. Het Cft roept Sint Eustatius op de aanvraag van verlengingen en de definitieve afrekening met voortvarendheid verder af te handelen.

Liquiditeitspositie

Uit de tweede UR blijkt dat Sint Eustatius ultimo juni 2023 beschikt over USD 68,9 miljoen aan liquide middelen. Dit is USD 4,0 miljoen minder ten opzichte van de stand ultimo maart 2023. Het overgrote deel hiervan is geormerkt voor bijzondere uitkeringen. Aan het eind van het tweede kwartaal resteert USD 2,6 miljoen aan vrij besteedbare middelen.

Financieel beheer

De tweede UR bevat een toelichting over de voortgang die Sint Eustatius in het tweede kwartaal boekte bij het verbeteren van het financieel beheer. In het tweede kwartaal werkte het openbaar lichaam verder aan het op orde brengen van de administratieve organisatie en interne beheersing, door de processen binnen de organisatie te analyseren en beschrijven. Ook wordt in de UR een update gegeven over de tien resterende maatregelen uit het verbeterplan financieel beheer. Zoals vastgelegd in het op 26 april 2023 overeengekomen Memorandum of Understanding dienen deze maatregelen uiterlijk 2023 te zijn afgerond.⁷ Uit de UR blijkt dat drie maatregelen inmiddels zijn afgerond, vier maatregelen in uitvoering zijn en drie maatregelen nog in voorbereiding zijn.

Kenmerk
Cft 202300071
Blad
5/6

Collectieve sector

Conform artikel 11 lid 4 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) rapporteert het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks, gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector van de openbare lichamen aan de minister van BZK. Voor Sint Eustatius is echter niet recentelijk vastgesteld welke rechtspersonen tot de collectieve sector behoren, waardoor het opstellen van bovengenoemde rapportage en toetsing van de rentelastnorm niet mogelijk zijn. Het Cft zal in samenwerking met het CBS nagaan hoe zo snel mogelijk tot vaststelling van de collectieve sector van Sint Eustatius kan worden gekomen, en u hierover informeren.

Kenmerk
Cft 202300071
Blad
6/6

Bijlage 2: Eindnoten

---

¹ Op basis van artikel 22 van de Wet FinBES reageert het Cft op de tweede UR. Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES opgenomen criteria.

² Cft, kenmerk Cft 202300062, Advies bij de jaarrekening 2022, d.d. 27 juli 2023.

³ In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁴ De lokale heffingen bestaan uit de motorrijtuigenbelasting, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing, onroerend goed exploitatie, luchthavengelden, zeehavengelden, leges en vergunningen.

⁵ Cft, kenmerk Cft 202300039, Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2023, d.d. 10 mei 2023.

⁶ Cft, kenmerk Cft 202300020, Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 1 maart 2023.

⁷ BZK, kenmerk 2023-000233922, Commitment gedeputeerden en eilandsraadleden Sint Eustatius met verbeterstappen fase 2.2 Wet herstel voorzieningen Sint Eustatius, d.d. 26 april 2023.